

Večernik

»JUTRA«

Leto I. (VIII.), štev. 110

Maribor, sreda, 14. septembra 1927

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifi
Oglase sprejema tudi oglasni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Možnosti in nemožnosti

Ugibanja o starem ali novem vladnem režimu

BEOGRAD, 14. sept. V ospredju političnega zanimanja so sedaj kombinacije o sestavi nove vladne večine in pa položaj sedanje vlade.

Že sedaj se more reči z gotovostjo, da se sedanja koalicija v svoji dosednji obliki ne bo mogla več dolgo držati, ker so se odnošajo med radikali in demokrati precej postrili. Demokrati so sicer zelo rezervirani, ker hočejo počakati na nadaljnji razvoj dogodkov, v radikalnem poslanskem klubu, vendar pa čisto odkrito priznavajo, da je sodelovanje z Vukičevićem nemogoče. Ministrski predsednik je prosil danes dopoldne za avdijenco, da poroča kralju o izidu volitev.

Kralj se vrne jutri z Bleda v Beograd. Kakor se govori v političnih krogih, bo vlada predložila svojo demisijsko šelo po overovljenju mandatov

in do tega časa reševala posle delovne vlade. Radikali upajo, da ostane vodstvo vlade v njihovih rokah tudi v slučaju, da bi bil Vukičević pod pritiskom razmer prisiljen, da odstopi.

Govori se tudi o možnosti koalicije Davidović-Pribičević-Radić in pašićevci. Ta »demokratski blok« bi tvoril s svojimi 190 mandati krepek protitež proti reakciji, vendar je malo verjetno, da bi se mogla ta kombinacija ustvariti, ker Pribičević in Radić politično preveč divergirata.

Sicer pa se bodo vršili konkretniji razgovori o možnosti in nemožnosti stare in nove kombinacije šele sedaj po povratku zunanjega ministra Marinkovića v Beograd. Demokratska Zajednica bo najbrže sklepala že danes o vprašanju, ali naj demokratski ministri takoj izzovejo vladno krizo ali ne.

Zbližanje z Bolgarsko

Dr. Marinković o odnošajih med našo državo in Bolgarsko

ŽENEVA, 14. septembra. Pred svojim odhodom iz Ženeve je sprejel jugoslovanski zunanji minister dr. Voja Marinković novinarje in jih pri tej priliki opozoril posebej na svoj sestanek z bolgarskim zunanjim ministrom Burovom. Pri presojanju položaja, v katerem sta obe državi, sta minister Marinković kakor tudi Burov ponovno ugotovila, da stoji naša in bolgarska vlada na istem stališču in da želita čim ožje zblizanje obeh držav.

Rayno zato pa tudi ni pričakovati nobenih senzacionalnih preokretov, temveč se bo delalo na to, da se na vseh poljih državnega in narodnega življenja ustvari pogoji boljšega razvoja. Posebno bosta obe vladi skrbeli, da

se kaj ne pripeti, kar bi moglo ogrožati ali ovirati zblizanje.

Kar se tiče odnošajev napram Grški, je minister Marinković naglašal, da se bodo diplomatska pogajanja nadaljevala, ker še niso bili izvršeni dosednji nobeni definitivni angažmani.

Živo je zanimalo novinarje posebno vprašanje italijansko-jugoslovenskih odnošajev. Marinković je izjavil, da ni naloga Jugoslavije, da bi iznašala to stvar pred Društvo narodov. Ureditev odnošajev med Jugoslavijo in Italijo mora biti splošna stvar, vendar Jugoslavija kot interesirana stranka tega vprašanja na ta način ne more reševati. Pričakovati pa je, da se bo razmerje med obema državama kmalu izboljšalo.

Sporazum za tranzit na Reko

ŽENEVA, 14. septembra. Iz krogov madžarske delegacije se poroča, da se v kratkem prično pogajanja za tranzit preko jugoslovanskega ozemlja na Reko. Najprej se mora doseči sporazum med Jugoslavijo in Madžarsko, nakar bo pogodba dostavljena tretjemu interesiranemu faktorju — Italiji. Podlaga za sporazum je bila ustanovljena že na sestanku Marinkovića z Valkom.

Borza

CURIH, 14. sept. Beograd 9.135. Pariz 20.33, Milan 28.21, London 25.21, Newyork 518.5, Praga 15.37.

LJUBLJANA, 14. septembra. Berlin 1345.5, Curih 1095.50, Dunaj 800.75, London 276.25, Newyork 56.74, Praga 168.45, Milan 309. — Efekti: Celjska 197—199, Lj. kreditna 140, Merkantilna 75, Prva hrvatska 850, Kreditni zavod 160, Vevče 135, Ruše 260—270, Stavbna družba 56, Šešir 104

Vas, ki noče na volišče

BEOGRAD, 14. sept. Listi navajajo sledeči zanimiv slučaj iz zadnjih volitev: V vasi Zelenac pri Šabcu od več volivcev ni hotel na volišče niti eden. Zaman so bila vsa prigovarjanja. Niti grožnje niso zalegle. Kmetje so izjavili, da poldejo volit šele potem, ko dobe svojega učitelja in svečenika.

Konzul — tihotapec

PARIZ, 14. sept. »Journal des Debats« javlja iz Soluna, da je bil tamkajšnji češkoslovaški konzul aretiran radi tihotapstva. V njegovem diplomatičnem kovčegu so našli tihotapsko blago. Slučaj je vzbudil v grških političnih krogih veliko pozornost in presenečenje.

Nove smrtne obsodbe v Moskvi.

PARIZ, 14. sept. Po poročilih iz Leningrada se je razprava proti 20 teroristom in volunom končala s smrtno obsodbo 9 obtožencev; dalje je bilo 13 oseb obsojenih na 6—8 let ječe, 4 pa so bile oproščene.

„Old Glory“ naidena

O posadki nobenega sledu — Tudi deli „John Carlinga“ najdeni

Po poročilih iz Newyorka so ostanke prekomorskega letala »Old Glory«, s katerim sta poletela letalca Bertaud in James Hills ter novinar Payne iz Amerike proti Rimu, že našli. Mali parnik »Kyle«, ki ga je najel list »Daily Mirror«, last ponesrečenega novinarja Payneja, da išče ostanke letala, je našel 100 milj od kraja, odkoder je poslala »Old Glory« zadnje klice na pomoč, dele ponesrečene zračne ladje, dočim o letalcih samih ni noben sledov. Kapitan Tavenor poveljnik parnika »Kyle«, je takoj obvestil novofundlansko železniško ko

misijsko, da je velik del »Old Glory« že spravljen na varno. Iskanje ostalih delov in posadke letala pa se še nadaljuje.

Pri Newquai ob obali Cornwalla so našli dalje v pondeljek popodne ostanke nekega letala in sicer dele krmila. Obalne ladje, ki so bile takoj odposlane, da preiščejo teren, so kasneje javile, da so videle v daljavi še ostale dele, ki pa jih je morje gnalo naprej. Splošno se domneva, da gre za ostanke ponesrečenega letala »Sir John Carlinga«.

Koniske dirke v Ljutomeru

Kolo jahačev in vozačev v Ljutomeru je priredilo dne 8. t. m. na dirkališču žrebčarne na Cvenu svoje jesenske dirke, ki so v vsakem oziru najlepše uspele. Za dirko je prijavilo 16 kmetijskih posestnikov svoje konje. Dirke v Ljutomeru so pristopne samo kmetijskim konjerejem iz ljutomerskega sreza. — Dirke je prisostvovalo mnogo domačega občinstva iz celega sreza.

Pred otvoritvijo je predsednik g. F. Zemljič pozdravil predvsem zastopnika velikega župana svetnika Rajerja, častnega predsednika A. Rosmanitha in zastopnika mariborskega kasaškega društva Novaka. V prvi dirki za konjerejsko nagrado mariborskega kasaškega društva sta tekmovali štiriletni kobili Karolina g. Kardinarja iz Banovcev in Dona Dillon g. M. Špindlerja iz Gajševcev. Za to tekmo se moralo konji že takoj ob rojstvu prijaviti in zato udeležba ni bila številnejša. Prva je dospela na cilj Karolina.

V drugi enovprežni dirki za triletno konje je bilo na startu šest konjev in je znašala dolžina proge 2000 m. Na cilj so prispeli v sledečem redu: prva Nelka g. Slaviča iz Banovcev v času za kilometer 1.49, druga Poldi g. M. Filipiča iz Starenovevasi v času 2.01, tretja Zlata g. J. Vavpotiča iz Lokavcev, 2.01.3 četrti Felčika g. F. Herica iz Borecov, 1.58.

V tretji glavni enovprežni dirki za 4—12 letne konje je startalo sedem konjev in je zmagala Pina g. Filipiča v času 1.44, sledila je Nadina g. M. Slaviča iz Ključarovcev, 1.43, tretja Dragolina g. Jurše iz Gornje Radgone, 1.50, četrti Otela g. Novaka iz Ključarovcev 1.53 in peta Dvorca g. Bežana iz Šalincev. Pri zadnji dvovprežni dirki za 3—12 letne konje je tekmovalo 6 dvovpreg. Prvi sta bili Nelka-Nadina, 1.59, drugi Poldi-Felčika, 2.13, tretji Karolina-Dragolina, 2.02.9 in četrti Pina-Preda, 2.13.6.

Pri zadnjih treh dirkah dosežena hitrost je brezdvomno jako dobra, če upoštevamo, da dirkališče nikakor ni prvovrstno in vsi konji redno opravljajo kmetско delo. Na doseženih lepih uspehih iskreno čestitamo vrlim kmetijskim konjerejem iz ljutomerskega sreza in želimo jim častnega uspeha tudi na dirkah v Ljubljani dne 24. in 25. tm. in dne 2. oktobra v Mariboru.

Krvavi nemiri v Indiji

V Indiji se že precej časa vrstijo krvavi nemiri, ki so deloma verskega, deloma političnega izvora. Komal se je nekoliko poleglo nenadoma vsplamtelo sovraštvo med mohamedanci in hindustanci, so se že začeli pokolji med raznimi mohamedanskimi sektami. V krogih indijskih nacionalistov in politikov za popolno osamosvoboditev Indije se trdi, da Angleži netižno in izkoriščajo verske boje med indijskim prebivalstvom, da bi tako svetu dokazali indijsko nesposobnost za samostojnost in upravičili svojo nadvlado. V London prihajajo poročila iz Alahabada, kislaka lo spopade med Afriditi in Šiasi v veliko večjem obsegu, kot se je to prvotno domnevalo. Afriditi so zbrali bala celo vojsko od 20 tisoč mož ter so požgali že več vasi mohamedanske šiaske sekte. V spopadih je bilo baže doslej že 600 mrtvih.

Senzacija v Chaplinovi družini

NEWYORK, 14. septembra. Kakor poročajo iz Hollywooda, se bo zakonska drama filmskega komika Charlie Chaplina končala s grotesko. Govori se namreč, da bo takoj po razporoki vzel Chaplinovo ženo njegov brat, ali z drugimi besedami, Chaplinov brat se bo poročil s svojo svačkinjo. Med bratom Chaplin je vladalo sploh že dolgo hudo nasprotstvo in velika rivaliteta.

MESTO OSEMURNEGA DELA — KROGLJE.

LONDON, 14. sept. »Daily Mail« poroča iz Leningrada, da so delavci tamkajšnje električne centrale zahtevali uvedbo osemurnega delavnika in zagrozili, da stopijo sicer v stavko. Intervenirale so čete, ki so pričele takoj streljati na delavce. Pri tej priliki je bilo 15 delavcev ubitih, okoli 50 pa ranjenih.

Revizija carinske tarife?

Po poročilih beograjskih novin se bo nova narodna skupščina že v svojih prvih delovnih sejah pričela baviti z revizijo sedanje carinske tarife. Gre za to, da se z raznimi spremembami zlasti glede minimalnih postavk te tarife pojači zaščita posameznih vrst naše mlade industrije, na kar se velja jočati tarifa ne ozira baš dovolj.

Vsem organizacijam, zaupnikom in volilcem v mariborsko-celjskem volilnem okrožju!

Bitka je za nami. Na uspeh v našem volilnem okrožju, kjer smo si priborili en mandat več, gledamo s ponosom. Do tretjega mandata nam manjka malo število glasov, tako malo, da bi zanj zadostovala na vsakem volišču povprečno samo po dva glasa.

Iskrena hvala Vam vsem za delo, ki ste ga vršili v težkih razmerah, ko je pritiskal klerikalizem s pomočjo vladnega aparata, prižnice in spovednice, z osebnimi grožnjami in drugimi sredstvi! Kjerkoli smo obdržali pozicije, ali celo napredovali, Vam bodi to v zadovoljenje, obenem pa navodilo, da je treba takol na novo delo za nadaljne uspehe. Kjerkoli še nimamo organizacij, treba jih ustanoviti in naložiti članom novih odborov v težavno, vendar pa tudi prijetno nalogo širjenja naše ideje in pomnoževanja naših vrst. Kjerkoli pa smo

pri teh volitvah na glasovih zaostali, naj bo organizacijam in zaupnikom resen opomin, da se istotako nemudoma na novo lotijo dela v tej smeri, da bomo pri prvih prihodnjih volitvah zopet mogli zaznamovati napredek.

Izrekamo iskreno zahvalo tudi vsem onim, ki so kot srezki kandidati in njihovi namestniki krepko pomagali s požrtvovalnim delom na shodih, sestankih in s podrobno agitacijo ter pripomogli naši listi do lepega in častnega uspeha!

Vsem volilcem, ki so vkljub nasilju in grožnjam, v težkem ognju od vseh strani, krepko vzdržali, bodi izrečeno priznanje in zahvala!

Vsi na delo za nove uspehe!

Oblastni odbor Samostalne Demokratske Stranke v Mariboru.

Stranke in njihovi glasovi

Pri skupščinskih volitvah glasovalo okoli 2.250.000 volilcev

Pri nedeljskih skupščinskih volitvah je bilo oddano v naši državi skupno 2.294.352 glasov, ali 63 odstotkov. Povprečno odpade na en mandat 7.283 glasov.

Radikali so dobili največ glasov, namreč skupno 734.122 in sicer: vladnovci 505.735, pašičevci 195.039, z radikalne koalirani Nemci in Madžari v Vodini ter radikalni disidenti pa 33.348 glasov. Pripomniti pa je treba, da je bil na delu za radikale ves vladni aparat, ki je operiral z velikim nasiljem.

Za radikali so zbrali največ glasov demokrati, ki so dobili skupno 375.789 glasov, med njimi 33.606 disidentskih.

Radičeva seljačka stranka je prelela 381.370 glasov, od tega črnogorski federalisti 5.141.

Samostojnim demokratom, ki so imeli v sedanjem volilnem boju nedvomno

naitežje stališče med vsemi strankami, je izreklo kljub temu zaupnico nič manj kot 202.127 volilcev. Le vsled nesrečne volilne geometrije število njihovih mandatorov ni večje kakor bi moralo biti. Dobili so 23 mandatov in odpade torej na vsakega poslanca povprečno 8788 glasov.

Za klerikalce je glasovalo skupno 101.658 volilcev. Na vsak njihov mandat odpade komaj 5082 glasov.

Jugoslovanska muslimanska organizacija (Spahovci) je dobila skupno z demokratskimi glasovi na skupnih listah 128.336 glasov.

Savez zemljoradnikov 46.425, Hrvatski blok 48.626, republikanci 5.907, komunisti 42.866, socialisti 23.477, Nemci 48.032 Madžari 3.450, ostale manjše skupine pa skupno 12.094 glasov.

Repertoar mariborskega gledališča

Drama: Slovenska dela: Kraigher, »Školjka«, Cankar, »Lepa Vida« ali »Hlapci«, dalje kaka dobra domača noviteta in ena slovenska ljudska igra. Srbohrvaško literaturo zastopata Predić s »Polkovnikom Jelićem« in Vojnović s »Smrtjo majke Jugovićev«. Ruska dela: Gogoljev »Revizor«, Dostojevskaja, »Idiot«, Averčenkova »Igra s smrtjo«, Ostrovskega »Nevihita« in dramatičar Tolstega »Kreutzerjeva sonata«. Češka literatura: Čapkov »R.U.R.« ali velezabavna dramatizacija: »Dobrega vojaka Švejk«. Francoze zastopa Sardou s komedijo »Madame sans gêne« ter Caillavet z »Lepo pustolovščino«. Nemce Wedekind z »Godbo«, Anzengruber s »Slabo vestjo« in Karlweis z ljudsko igro »V raševini«. Na repertoar pride seveda tudi en Shakespeare, menda »Oteloo«, dalje Shaw s »Pygmalionom« in Wilde z »Idealnim soprogom«. 100letnica Ibsenovega rojstva se proslavi z »Divjo raco«, od Italijanov pa se predstavi Pirandello z igro »Šest oseb išče avtorja«.

Opera. Smetana, s čigar »Prodano nevesto« se je pred leti jako uspešno začela mariborska opera, pride letos na vrsto s svojo melodijozno ljubko opero »Poljub«. Dalje je na repertoarju prva ruska opera Čaikovskega »Evgenij Onjegin«. Verdi bo zastopan po »Plesu v maskah« ali pa celo po »Aidi«, katera bi se davala z gosti. Na novo se nastudira »Carmen«, in »Traviata« ter »koristi Parmovega spomenika« Uri, grof celjski, s katerim se proslavi tudi sedemdesetletnica Parmovega rojstva. Ponove se opere »Manon«, »Madame Butterfly« in »Rigoletto«.

Opereta študira Kalmanovo »Bajaderoo«. Kasneje se vprizori: Leharjeva »Eva«, Stolzova lubezenska zgodba »Takrat v starih časih« (Lang, lang ist's)

her...), Straussova »Beneška noč«, Jonesova »Geisha« in še kak najmodernejši »šlager«. Ponove se: »Grofica Marica«, »Orlov«, »Logarjeva Krista« in »Čardaška kneginja«.

Razume se, da se bo kakor lani tudi letos obračalo veliko pozornost ljudskim in otroškim igram. Tako se misli pred vsem na v Mariboru iz prejšnjih časov dobro znano igro »V znamenju križa«, na »Lumpacijsko vagabundo« in na Jurčič-Govekarjevo »Rokovnjače«, ter na otroško igro »Snegulčica«.

Uprava se bo skušala držati čim bolj tega repertoarnega načrta, v kolikor ne bodo nasprotovale zapreke (bolezen itd.), kateremu je seveda malo gledališče z malim ansamblom prav posebno podvrženo.

Žepni koledar »Jadranske Straže« za leto 1928.

Centrala »Jadranske Straže« nam javlja, da izide v kratkem njen žepni koledar za l. 1928 z izbrano vsebino in novimi podatki iz pomorstva. Koledar ima tudi 15 slik v bakrotisku in zastavice v barvah. Zunanja oprema je zelo bogata. Cena 10 Din. —

Roparij v davkarji.

V neko davkarjo pariške okolice so se pripeljali te dni z avtomobilom štirje gospodje ter samozavestno — kot nekakšna uradna komisija — vstopili v davčno poslopje. Komaj so za seboj zaprli vrata, so se že vneto lotili roparskega in vlomilskega posla. S ponarejenimi ključi so odpirali sobe in blagaine ter odnesli seboj vso gotovino v znesku okrog 200 tisoč frankov. Čas za svoje predrzno podjetje so si dobro zbrali, ker so uradniki davkarije odšli isti dan na lov, vratar pa na pogreb.

Prispevajte za spomenik Kralju Petru v Mariboru

Mariborski in dnevni drobiž

Utoplienec v Dravi

Včera popoldne je vrtnar Anton Hofer lovil v Dravi drva, ki jih je splavljala narastla voda. Nenadoma je opazil v vodi nago truplo neznanega utopljenca, ki ga je potegnil h bregu in obvestil o slučaju policijo. Obveščen je bil tudi policijski zdravnik, ki je odredil, da so utopljenca prepešali v mrtvašnico na Pobrežju, kjer bo truplo obducirano. Truplo utopljenca, ki je bilo v vodi že nad dva tedna, razpada in ni bilo mogoče ugotoviti njegove identitete. Sklepa se, da je 20—23 let star mladenič, ki je postal najbrže žrtev naključja. Vsok je 170 cm, mesto kopalnih hlač pa je imel opasan predpasnik.

Društvo jugosl. akademikov v Mariboru priredi v četrtek in petek dve poučni ekskurziji v tukajšni tovarni Freund ter Doctor in drug. V četrtek si ogledamo tkalnico in apreturo Doctor in drug; zbirališče ob 15 na državnem mostu; v petek pa usnarino Viljem Freund; zbirališče ob 15. pred Grajsko kletjo. Pozivamo vse člane, da se obeh zanimivih ekskurzij polnoštevilno udeleže, vabimo pa tudi sedmo in osmošolce D. N. D. »Napredka«, da se nam priključijo. — Odbor —

Ustanova trgovca Antona Kolenca.

Kuratorij ustanove trgovca Antona Kolenca v Celju razpisuje dijaške ustanove za srednje šole za zimski tečaj 1927-28. Prednost imajo prosilci, ki so s pokojnim Kolencom, veletrgovcem v Celju, v sorodu ali svaštvu, nato domačin iz gornje-grajskega okraja, sicer pa Slovenci sploh, neglede na spol. Ustanove so namenjene dijakom gimnazije, trgovske šole, meščanske šole ali drugih srednjih šol v Celju, sorodnikom pa se smejo podeljevati tudi na sličnih šolah izven Celja. Prošnje naj se vložijo izključno pismeno na naslov: Kuratorij ustanov trgovca Antona Kolenca, v roke predsednika dr. Ernesta Kalana, odvetnika v Celju, do 30. septembra. Prošnjam je priložiti zadnje spričevalo; prosilci, ki se sklicujejo na sorodstvo ali svaštvo, ali pa so doma iz gornjegrajskega okraja, pa naj predložijo tudi tozadevne listine. Osebna intervencija je brezpogojno izključena. —

Smrtna kosa.

Včera je preminula ga Terezija Stambecker, soproga hišnika v Strmi ulici št. 6. Pogreb 62letne pokojnice se bo vršil jutri ob 16. na pobreškem pokopališču. N. v m. p! —

Dobiček državne razredne loterije.

Ministrstvo poljoprivrede in ministrstvo trgovine sta odločilo te dni, kako se ima razdeliti čisti dobiček zadnjega žrebanja državne razredne loterije. Z merodajnih mest javljajo, da se bo uporabil del tega dobička za podporo siromašnim poljedelcem in obrtnikom. To je vsekakor preslaba informacija za javnost, ki nima pojma, kdo bo deležen te podpore oziroma kam je namenjen ostali del tega dobička in koliko koliko znašajo te vsote denarja. —

Natančnost angleških turistov.

Klub hladnejšemu vremenu zadnjih dni prihajajo v našo državo, zlasti v znamenitejša mesta, še vedno mnogi inozemci. Med temi izletniki niso redki angleški gostje, ki jih zlasti zanima Bosna in Hercegovina z zgodovinskim Sarajevom. Pred nekaj dnevi je prispela cela skupina angleških turistov v prestonico Bosne ponosne. Zanimivo je pri tem omeniti, kako natančni so Angleži na svojih zletih. Že predno se odločijo za odhod v kakšen kraj v inozemstvu, se do podrobnosti dajo obvestiti o cenah hotelskih sob, prehrane, davka, napitnine in prevoznih sredstev. Ko dobijo vse te točne informacije, tedaj se šele odločijo za poset tega ali onega kraja. Ob svojem prihodu in bivanju sploh pa nad vse budno pazijo, ali se res povsod točno toliko zahteva od njih, kakor jim je bilo javljeno od tuiske prometnih uradov. — To naj imajo pred očmi vsi oni naši kraji, ki reflektirajo na obisk tujcev, pa bodisi Angležev ali kogarkoli.

Novinarski klub.

Jutri, v četrtek, ob 18. uri se bo vršila v Grajski kleti važna seja. Polnoštevilna udeležba potrebna! — Predsednik. —

Gledališki ženski zbor, tudi novo prijavljene pevke.

se pozivajo, da pridejo v četrtek, 15. t. m. ob 20. uri v gledališko poskusno dvorano. —

Zaključek krojaškega in damskega pri krojevalnega tečaja v Ormožu.

Dne 10. septembra je bil zaključen moški in damski prirojevalni tečaj, katerega je priredil na prošnjo obrtne zadruge oblačilnih strok za sodni okraj Ormož, Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani pod vodstvom strokovnega učitelja Alojzija Knafelja. Udeležencev je bilo skupno 42, večinoma mojstrov in mojstric v starosti 20 do 55 let. Udeleženci so bili iz Ormoža in okolice, celo iz Medjimurja. Tečaj je v imenu urada za pospeševanje obrti v Ljubljani zaključil strokovni učitelj Alojz Knafelj, ki je povdarjal potrebno strokovno izobrazbo krojaštva napram veliki konkurenci industrije, ki s svojimi izdelki izjedava tla krojačev in šivilj. Načelnik zadruge se je v imenu zadruge in vseh udeležencev zahvalil Uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani za prireditve, učitelju Alojziju Knafelju pa za njegovo naklonjenost in za njegov trud. Načelnik obrtne zadruge krojačev v Ptuiu A. Tomanič je naglašal, da bi moral tudi pri nas kot v drugih državah vsakdo, ki hoče postati mojster, poprej absolvirati krojni tečaj. —

Težka nesreča voznika.

Včera popoldne je bil rešilni avto nujno poklican v Ruše, kamor je bil e Pohorja prepeljan 28letni Anton Vihar, hlapec pašniške zadruge. Vozil je s Pohorja z drvnimi natovorjen voz, pod katerega je po neprevidnosti padel in postal žrtev vestnega opravljanja vestne službe. Kako je prišel pod kolesa tovrnega voza, še ni ugotovljeno. Zdravniški pregled je samo ugotovil, da je dobil težke notranje poškodbe in da ima zlomljeno hrbtenico. Prepeljali so ga v mariborsko bolnico, kjer se bori smrti. —

Doma tihotapci, v tužini tatovi.

Pred dnevi sta Haložan Vinko B. in njegova ljubica Antonia Č. izvršila v Gradcu večjo tatvino in izginila brez sledu. Zaseduje ju graška policija. Razen tega ju naše oblasti zasledujejo radi tihotapstva. Kam sta spetna tatinska tovariša pobegnila, poizvedbe še niso ugotovile. Najbrže sta se vrnila v Jugoslavijo, kjer se počutita bolj varno. —

Tatovi sadja

Tatvine sadja se venomer ponavljajo, zlasti so ogroženi vinogradi. Včera sta bila aretirana Ivan P. in Josip G., ki sta v Melju kradla pri nekem posestniku grozdje. Mladenica se potepa po mestu že nad leto dni brez vsakršnega dela in zaslužka in ni čuda, da sta si pomagala s tatvinami. Oddana sta bila sodišču. —

Tatvina v Gradcu.

Minulo nedeljo je bila v Gradcu izvršena v nekem stanovanju drzna tatvina, ki je žrtev odkodovala za približno 7000 Din. Ker oškodovani za neznanim storilcem preko meje, je bil o tatvini obveščen tudi tukajšnji policijski komisariat. Osumljen je Emerich Kaufman, ki razen nemščine obvlada tudi hrvaščino, tako da ni izključeno, da se je z dragocenostmi odpravil v Jugoslavijo, kjer jih bo skušal razpečati. —

Imate še kaj vprašati?

Obtoženi Matevž je prisostvoval glavni razpravi na sodišču. Najbolj obremenjena priča je ranokar podala svoje izjave proti Matevžu. Državni pravdnik in zagovornik nista imela nič več pripomniti. Sodnik pouči obtoženca, da ima tudi on pravico vprašati pričo, nakar uide dobrosrčnemu Matevžu: »Kako pa je kaj z vašo ljubeznivo soprogo?«

Dežela starih ljudi

Znanstvene vprašalne pole za ugotovitev predpogojev visoke starosti — Slabe nade za moderne ljudi

Pri vseh nadlogah visoke starosti bi ljudje vendarle radi ostali čimdalje na svetu. S pravo zavistjo se splošno sprejemajo vesti o doseženi izredno visoki starosti in velike množine črnih se se že porabile pri pisanju in razkladanju najrazličnejših receptov in nasvetov za dosego kakih 100 let. Razmišljanja o uspehih takih nasvetov se še nihče ni lotil, ker bi bilo brezplodno, zato pa posvečajo znanstveniki veliko pozornost deželam, ker ljudska štetja in statistike ugotovijo večje število izredno starih ljudi.

Tako je vzbudila Bolgarija veliko zanimanje kot prava domovina starih ljudi. Ljudska štetja so že zaporedoma iznesla izredno visok odstotek okrog 100 let starih prebivalcev. Zadnje ljudsko štetje je bilo 31. decembra 1926. Število 100- in preko 100-letnih še pa ni objavljeno, ker se uradno preiskuje, če so navedbe visoke starosti v vseh slučajih tudi resnične. Ob predzadnjem štetju se je prijavilo 2719 prebivalcev s sto in še več leti, pozneje se je pa izkazalo, da je stoletnikov samo 2139, kar le seveda še vedno visoka številka za Bolgarijo.

Uradne preiskave so potrebne, ker je po bolgarskih vaseh le malo starih, ki bi lahko točno navedli dan in leto svojega rojstva. V času, ko so bili rojeni, še ni bilo matrik. Znano je tudi, da ljudje pri težkem delu in težkih življenjskih pogojih hitro postarajo in da se lahko dogodi pomota, če se za ocenitev starosti vzamejo samo izjave priča, starih sosedov, ki — kakor se omenja — pravijo, da poznajo tega in onega, že od svoje mladosti kot starega moža. Za ugotovitev starosti so več vredni spomini starčkov in stark, ki se nanašajo na razne zgodovinske dogodke.

Uradne osebe, ki ugotavljajo starost najstarejših Bolgarov in Bolgark, so dobile nalog, naj obenem v interesu znanosti ugotovijo tudi pogoje in okolnosti dosežene visoke starosti. V rešitev te naloge so izdane posebne vprašalne pole, sestavljene po dolgem študiju od zdravnikov in znanstvenikov. Vprašuje se n. pr. po prednikih, po razmerah v roistni hiši, po načinu življenja (glede prehrane, pijače, tobaka, spanja itd.), po fizičnem stanju, prestani bolezni, dnevnem opravilu itd.

V vidinskem okrožju so tako preiskavo že dovršili. V tem okrožju bo najbrž največ 100- in večletnih prebivalcev. Na 228.000 prebivalcev jih pride 20 in in med 44.000 prebivalci okraja Kuba so našli 6 nad 100 let starih ljudi. Vidinsko okrožje je ob Donavi, meji na Rumunijo in Jugoslavijo ter so s slovensko mešane tudi druge rase.

Iz preiskave po znanstveni vprašalni poli izhaja sledeča splošna slika stoletnikov. Vsi so iz zdravih, dolgo živelih rodbin. Značaja so mirnega in previdnega. Kolerikov in fantastov ni med njimi. Živijo zmerno, malo pijejo in še manj kadijo, ljubijo pa godbo in petje. Glavni del hrane jim tvori sočivje in mleko. Največ zavžijejo kislega mleka, ovčjega sira, koruznega kruha, najmanj pa mesa. Zgodaj hodijo spat in zgodaj vstajajo ter so večinoma na prostem. Na celo vrsto vprašanj, ki se tičejo naslad in razvad ali modernega življenjskega načina sploh, ne dajo odgovora, ker jim je vse to — neznano.

Iz vsega tega je razvidno, da v splošnem oni, ki si želijo visoke starosti, tudi ob teh preiskavah ne bodo prišli na svoj račun, ker ne morejo, ne znajo ali pa nočejo zamenjati svojega življenja z življenjem preprostega seljaka.

Podkupljivost na višjih ameriških funkcionarjev

O tajinstveni ameriški organizaciji Ku-Klux-Klan se je pred letom dni mnogo pisalo, kajti takrat je bilo njeno delovanje na zunanjsaj doslej najintenzivnejše. Zadnje dni pa so vnovič pričele prihajati preko velike luže poročila o tej svojevrstni fašistični organizaciji, ki hoče na vsak način priti do neodločujočega vpliva na najvišjih mestih državne uprave. Najagilnejši so sedaj kuklusklanovci menda v državi Indiana, južno Michiganskega jezera, kjer so celo guvernerja države podkupili in pripravili za svoje načrte. Iz Indianopolisa javljajo, da je obtožen guverner Edvard Jackson, da je sprejel 10.000 dolarjev podkupnine ter zato imenoval nekega zaupnika organizacije Ku-Klux-Klan na važno mesto državne službe.

Ta senzacionalna afera ni prva niti edina v državi Indiana. Leta 1925. je bil poglavar imenovane organizacije, Stephenson, obsojen na dosmrtno ječo radi cele vrste sadiščnih orgij in radi umora hčerke nekega nemškega farmerja. Vkljub temu so terorizirali člani Ku-Klux-Klana dalje vso državo Indiana, dokler ni lani izdal zaprti Stephenson, ki je bil prepričan, da so ga zapustili najzvestejši tovariši, vse skrivnosti svojega delovanja. S podkupovanjem si je Stephenson pridobil republikansko stranko in zasedel skoro vsa važnejša mesta v državi s svojimi ljudmi.

Bivši guverner Indiane, Warren T. Mac Cray, je pod ključem radi neke goljufije. Pod vlado tega moža in s pomočjo sedaj zaprtega Stephensona je bil Jackson notranji minister, nakar je postal po aretaciji Craya sam guverner. Jackson je obdolžen poleg gori omenjene podkupljivosti še tudi večkratnega spremanja velikih denarnih vsot od Stephensona. V to afero najvišjih državnih organov so zapletene še druge osebe, kakor župan prestolice Indianopolis radi krivega pričevanja, celo neki sodnik itd.

Spominjajte se CMD

Iz življenja Marokancev

Tuici, ki obiščejo Maroko, ne morejo prehvaliti globoko ukoreninjene milodarnosti arabskega prebivalca do revežev. Darežljivost in usmiljenost je pa splošna dobra lastnost muslimanov. Pri Arabcih se je pa najbrž bolje ohranila, kot drugod. Deseti dan po novem letu (letos so muslimani praznovali svoje novo leto — 1346. od Mohamedovega bega iz Mekke — dne 1. julija) je velik praznik »Ašura«. Ta beseda pomeni desetek ali desetino, pravoverni musliman bi pa moral na ta praznik oddati desetino svojega premoženja revežem. Kleriki se muslimanski svet še drži svoje vere, se na ta praznik res bogato obdarujejo reveži. Arabci v Maroku pa imajo »Ašuro« vsak dan.

Darežljivost jim je prešla v meso in kri, ker je predpisano v koranu kot sveta dolžnost: »Kdor beraču da, da Alahu«. Večkrat se vidi, kako Arabec prav kislega obraza obdaruje berača. Tako nekako, kakor se plačujejo davki državi: malo se pogodnja, nazadnje se pa le plača. Miloščina je božji davek, berač je pa božji eksekutor.

Zanimivo je gledati zvečer arabske pristaniške delavce, ko se vračajo z naporega dela. Zmučeni, s svetlimi kapljicami znoja na temnih obrazih korakajo trudno drug za drugim. Naenkrat se pa prvi ustavi, išče po žepih, razvija iz umazanega roba — in cela vrsta stoji za njim ter tudi vlačijo iz žepov in robcev denar. Kajti ob potu sedi starec-berač, ki s tresočim glasom kliče Alahovo ime.

Abesinska princeza v Evropi.

V londonskih parkih, ki jih obiskujejo najuglednejši meščani, se spreha tudi 7letno temnopolta dekletce, mala princeza Jehi Imebet, najmlajša hčerka Ras Tafarija, regenta Abesinije. Mala princeza bo obiskovala angleške šole, nato pa se bo izobraževala tudi v Parizu. Žena regenta, sestra 1916. leta umrlega kralja Josue, je jako konzervativna ženska in ni hotela ničesar slišati o evropski vzgoji svoje hčerke. To je bil vzrok težkih sporov v rodbini, ki so zahtevali ločitev zakoncev, nakar je Ras Tafari izvedel svoj načrt.

Teorija za pomlajevalca in praksa življenja

Na zoološkem kongresu v Budimpešti je predaval znani iz Pariza dospeli pomlajevalec prof. Voronov o problemu pomlajevanja in s tem zvezanega boljšega človeškega življenja. Kot največjo težavo pomlajevalnih operacij, katere označuje za popolnoma sigurne in uspešne, je navedel težavno pridobivanje opičnih žlez, ki so pri operaciji neobhodno potrebne. Pripovedoval je, da so nekatere države že pokazale svojo pripravljenost, da pošljejo posebne znanstvene in nabavne komisije v Alžir in druge dežele v svrhu nabave primerljivih vrst opičjega rodu za pomlajevalne operacije. Profesor je mnenja, da je najprimernejši čas za operacijo med 50. in 60. letom. Ob koncu svojega predavanja je pa še dejal, da bi se dosegla posebna vrsta nadarjenih ljudi, če bi se dali že otroci operirati. Operirati bi se moralo nadarjene otroke, da dosežejo višek nadarjenosti in življenske sposobnosti. Kako misli otroke operirati, ni razložil, rekel je pa: »Prva mati, ki mi svojega otroka izroči v operacijo, bo mogoče ustanoviteljica novega velikega človeštva. Iščem otroke, nadarjene otroke!« — Na potu v Budimpešto je pa Voronov na Dunaju izjavil, da stane vsaka pomlajevalna operacija najmanj 20 tisoč frankov. V tem je že velik prepad med teorijo in prakso. Oni, ki imajo denar, se ponavadi smatrajo tudiz nadarjene, drugi, ki bi končno tudi tvegali poskus zaboljšanje človeškega rodu, pa navadno nimajo 20 tisoč frankov. Zanimivo je tudi to, da je Voronov izjavil, da med njim in med budimpeštanskim pomlajevalcem dr. Zoltanom Nemes-Nagy ni nobenih zvez. Ta madžarski pomlajevalec je pa, kakor znano, nedavno na Dunaju trdil ravno nasprotno.

Afera dr. Erdelyia

ki je osumljen umora svoje soproge, bivše gledališke igralko Ane Forgacs v koroškem letovišču Millstatt, je še vedno prvovrstna senzacija Budimpešte. Nesrečna igralka po smrti nima miru. V Millstattu so jo že dvakrat izkopali in obducirali, nien želodec so preiskovali zdravniki in kemiki v Celovcu. Grazu in Budimpešti in sedaj, ko so dolgotrajne preiskave končane in je tudi ugotovljeno, da je bila zastrupljena z veronalom, se od dveh strani — to je od njenih sorodnikov in od braniteljev Erdelyia — zahteva, naj se zopet izkopie in prepelje v Budimpešto. Erdely ob vseh indicijah vztrajno tači. Zadnji, ki ga obtožuje, je neki madžarski advokat, letoviščar iz Millstatta, ki pravi, da se je Erdelyju s pogrebom silno mudilo. Kaplanu, ki je opravljal pogrebni obred, je dal sto šilingov s prošnjo, naj kolikor mogoče hitro opravi. Na večer, ko je žena umrla, je bil pa nadvse židane volje v neki kavarni letovišča in si je dal od kapele igrati vse svoje priljubljene madžarske popevke. Igralka Ana Forgacs je že tretja, ki je bila v Millstattu umorjena radi visoke zavarovalnine.

Polemika med norcem in učenjakom.

Londonskemu učenjaku A. Pridgeu, ki je nedavno prepotoval Škotsko in imel v vseh večjih mestih popularna predavanja, se je pripetila neobičajna neprijetnost. Ko je v nekem manjšem mestu priredil predavanje, ga je presenetil slab obisk. Divjala je nevihta in večina meščanov, ki si je nabavila vstopnice, ni posetila predavanja. Profesor je hotel predavanje odgoditi, toda neki gospod, ki je sedel v prvi vrsti, je energično zahteval, da predava. Po predavanju je isti poslušalec dejal predavatelju: »Vse je bilo dobro, samo zaključek je bil za nič.« Pridge se je zanimal za nevlidnega gospoda in doznal, da je bil drzni poslušalec dobro znan slaboumi meščan.

Tovarna na odprtem morju.

Minule dni je prispel iz Antverpena v London parnik »Istara«, ki je vzbudil veliko zanimanje. Na brodu je bilo 10 kitov, ki so jih predelavali v najrazličnejše produkte: mast, olje, kože i. t. d. Ladja je docela nalikovala polovici tovarni.

Sport

Internacionalni tenis turnir za prvenstvo Slovenije

obeta izredno zanimiv potek ter bo brzkone še prekosil nadvse uspešni nacionalni turnir za prvenstvo Slovenije, ki je bil nedavno odigran v Mariboru. Prireditve te vrste pomenijo vedno sportne in družabne dogodke ter nadejo svoje stalne hvaležne občudovalce v družbi najodličnejših meščanskih krogov. Številnim prijateljem »besega sporta« bo nudil ta turnir posebno zanimivo in prvovrstno konkurenco. Navedemo samo nekaj odličnih imen: Dr. Albrecht (Dunaj), Dr. Munk (Dunaj), Riegh (Gradec), Wolf (Gradec), Gaymaier (Gradec), Dr. Högl (Ljubljana) ter dame Munk (Dunaj) Tischler (Gradec) Jan (Gradec) in Schweickhardt (Zagreb). Samo navedeni jamčijo za zelo zanimiv potek tekmovanja in obilico lepe, ostre in napete konkurence, ki jo bodo v znatni meri povečali najodličnejši tenis igralci Slovenije, ki so prijavili svoje sodelovanje. Protij premočni inozemski konkurenci bodo imeli domači igralci sicer težko stališče, vendar se lahko upa na lepe delne uspehe, ki bodo pričali o napredku in v letošnjem letu izkazani ambicioznosti naših tenisistov. Turnir prične v četrtek 15. tm. ob 14. Igra se na prostorih »Rapida« in »Maribora«. Konkurenca je kvalitativno najmočnejša, kar je nastopalo dosedaj v Mariboru. Inozemski gosti nastopijo še le v petek popoldan.

Concordia v Mariboru.

V nedeljo dne 25. t. m. bo gostovalo v Mariboru prvovrstno zagrebško moštvo »Concordia« proti ISSK Mariboru. »Concordia« je v zagrebški prvenstveni tabeli na tretjem mestu in v vsakem oziru daleko prekaša tamkajšnje »Železničarje«, ki smo jih imeli priliko videti prejšnjo nedeljo. »Maribor« je jesensko sezono pričel sicer z nenavadnim startom in ostal v vseh tekmah zmagovit, vendar bo proti znatno močnejšemu nasprotniku klub dobri forme, v kateri se nahaja, moral napeti vse moči, da doseže časten rezultat.

SK Ptuj v Mariboru.

V nedeljo 18. t. m. gostuje v Mariboru nogometno moštvo SK Ptuj, ki bo odigralo revanžno tekmo proti moštvu Maribora. Tekma se bo vršila ob 11. dopoldne. Ker je to edina sportna prireditve prihodnje nedelje (ostale tekme so radi popoldanskih motociklističnih dirk preložene), se pričakuje, da bo sportna publika upoštevala podietnost naših mladih sportnikov in posetila prireditve v zadovoljivem številu. Gotovo je, da bodo Mariborčani predvedli prvovrstno igro, da dokažejo neopravičenost poraza, ki so ga doživeli v Ljubljani.

Maribor : ASK.

Po uspelem gostovanju hazenske družine »Concordie« iz Zagreba, katero je posetilo rekordno število občinstva in z velikim zanimanjem sledilo izredno fini in dovršeni igri obeh timov, se je »Maribor« odločil, da v svrhu propagande damskega sporta, ki si je pri zadnji tekmi pridobil novih prijateljev, povabi za eno prihodnjih nedelj hazensko družino ASK iz Zagreba, ki je tri leta uspešno branila izvojevano prvenstvo države in ga je šele letos morala prepustiti borbenejšemu nasprotniku »Concordii«.

Članstvo lawn tennis odseka ISSK »Maribor« se opozarja, da so prostori v petek, soboto in nedeljo na razpolago izključno samo udeležencem internac. tenis turnirja ter vsled tega odpadejo redne ure.

Sokolstvo

Sokol v Mariboru.

Pozivljamo vse članstvo k čim večji udeležbi »Krstne slave Udruženja rezervnih oficir i ratnika« jutri dne 15. t. m. na Trgu Svobode ob 10. dopoldne. Udeležba v civilu z znakom. Zdravo! — Odbor. —

Kitajska humoreska

Na semanji dan se je odpravljaj Kitajec z doma v mesto. To je ležalo več dni hoda daleč od njegove rodne hiše. Zvečer je bilo, ko se je poslavljaj od žene.

— Na skorajšnje svidenje, Krizantemin cvet! Kaj hočeš, da ti prinesem iz semnja? —

— Lep glavnik bi imela rada. —

— Glavnik hočeš? Imela ga boš. Moram pa precej reči nakupiti. Kako naj storim, da se spomnim tvojega naročila? —

— Oh, to je najlažja stvar! Čuj: Drugega ni treba, ko da se ozreš na mesec. Zdaj je baš v prvem kraju. Vidiš, tak glavnik hočem, ki bo podoben naraščajočemu mesecu. —

— Dobro, Krizantemin cvet. Na svidenje! —

— Pozdravljen, moj mož! —

In je šel Kitajec na pot. Ko je prišel v mesto, je nakupil najrazličnejše blago. Zvečer, po končanih opravkih, se nenadoma spomni obljube, ki jo je bil dal ženi. Spomniti pa se ni mogel, česa si je žena želela. Stopil je tedaj v neko prodajalno in rekel trgovcu:

— Čuj me! Obljubil sem svoji ženi, da ji nekaj iz seima prinesem, pa se več ne morem domisliti. Česa si najbolj želi. Čaj, no... vem pa, da mi je naročila, naj se ozrem na luno. —

— Pa si jo poglej. Vidiš, kako je okrogla! — Mesec pa, ki je bil ob Kitajčevem odhodu v prvem kraju, je bil takrat že v polnem ščipu.

— Menila je najbrž kako okroglo reč. —

— Ogledalo, prav zagotovo. —

— Moja žena ga ni še nikoli imela; seveda, prav zagotovo bo tedaj ogledalo. —

In je Kitajec izbral ogledalo, ga plačal, skrbno spravil in se podal na pot proti domu.

Ko je došel domov, mu pride nasproti žena in ga vpraša: — Dobrodošel, moj mož! Ali si mi prinesel, kar si mi obljubil? —

— Seveda, na! —

In je Kitajec dal ženi zavoj, ki ga je ta brž odprla. Ta ogledala še nikoli ni

videla. Ko je opazila v njem nek obraz, je vsa užaljena vzkliknila:

— Moj mož si je kupil drugo ženo!

In Krizantemin cvet je zajokala od vsega srca. Njen jok je pa priklical njeno staro mater.

— Oj, mati, mati! — je zavpila, — poglej! Moj mož si je prinesel v hišo drugo ženo! —

Mati je vzela ogledalo, zagledala se je vanj pazljivo in končno menila proti hčeri:

— Kaj te ta reč briga? Kaj ne vidiš, da je stara in grda! —

Anton Skala:

S kulturnega polja na Kosovo polje

— Gospod učitelj, Vi tudi že s počitnic? Kje ste bili? Morje? Bled? Italija?

— V Mariboru, gospodična, v Mariboru. —

— Kaj nikamor niste šli?

— Kam bi naj šel v poletni vročini iz Maribora. To je vendar najlepše letovišče. Solnčne, senčne, zračne kopeli na izbiro. Mesto — dežela — hribi — gore; izleti, turiztika, sport, kar si želite; še celo vode nam ni zmanjkalo. Kaj hočete še več? In komodnost, ta največji užitek v dobi kislih kumar. Kje je najdele toliko kot v Mariboru? —

— Torej nikjer niste bili? —

— Saj vam pravim, da sem bil v Mariboru. Ali je v Mariboru nikjer? Mi Maribor vse premalo cenimo. Da bi imeli drugod mesto s tako lego in obilico naravnih lepot in dobrot, bi ga znali drugače ceniti in urediti za sprejem gostov v poletnih mesecih.

— Vi ste pravi lokalni patriot! Vsak berač svojo malho hvali. Saj vendar nimate nikake družbe v Mariboru.

— Le počasi, gospodična. Z družbo je kakor z valovi na vodi: eni izginejo v daljavi, drugi prestanejo ob bregovih, tretji se razprše ob pečinah. Družbe in družb je dovolj. Najdete jo v parku, pri treh ribnikih, na Kalvariji — na poti na Pohorje, v kavarnah, doma, povsod. Življenje enako valovi kot družod.

— No, no, saj nisem mislila tako resno. Komaj izpregovorite nekaj besed, že sili učitelj iz vas. Jaz bi ne mogla o počitnicah ostati v Mariboru in basta. Ali, da vi niste bili nikjer, mi ne gre v glavo.

— Če že na vsak način hočete zvedeti, bil sem v Skoplju in sicer na učiteljskem kongresu.

— In si niste mogli bliže izbrati mesta?

— Baš smo hoteli videti, kako naši bratje na jugu.

— In kaj ste videli? Ha, ha, ha!

— Zakaj se smejite?

— Spomnila sem s na nek dovtip.

— V zvezi s Skopljem?

— V zvezi z razmerami na jugu.

— Dober dovtip?

— Zelo dober. Ali ga še niste slišali?

— Se ne spominjam. Povejte ga, prosim.

— Poslali so našim bratom na jugu vprašalno polo, naj poročajo, kakšne imajo uspehe na kulturnem polju. Dolgo ni bilo odgovora. Vprašali so drugič, tretjič in ko so vprašali četrtič, so dobili odgovor: Pri nas imamo samo Ovčje polje, Kosovo polje, a kulturnega polja nema... Ha — ha ha! —

— Ne.

— Zakaj ne?

— Ker doli res nimajo kulturnega polja. Kulturno polje imamo pri nas, doli pa imajo kulturni rad, narodno delo in kulturne radnike. O priliki vam bom pokazal, kakor krasno revijo z naslovom »Učitelj« je izdalo predsedstvo Narodnega dela o priliki učiteljskega kongresa v Skoplju v zahvalo učitelstvu za dosedanj in v vzpodbudo za bodoči kulturni rad med narodom in darovalo vsakemu udeležencu en zvezek. Učitelji pa so tudi za počastitev kongresa izdali svečano knjižo »Južni pregled«, v kateri pišejo o razvoju narodno prosvetnega dela na jugu.

— Pa povejte, kako ste se imeli v Skoplju.

— Kaj vas najbolj zanima?

— Ali ste se res tako hudo skregali, kakor so pisali časopisi?

— Res je bilo vpitja in razgrajanja, da nisi slišal lastne besede, poročevalci listov so nastavljali ušesa na usta govornikov, pa niso mogli razumeti, za kaj gre, zato so tako povprečna poročila v listih. Ves spor je bil samo organizacijskega značaja. V organizaciji 12.000 oseb ne more vse mirno poteči, zlasti ne, ako se izdajajo odredbe proti tako močni organizaciji, ali se organizacija noče upoštevati, ali se vodstvo organizacije dovolj ne pobriha, da bi se upoštevalo. V tem je iskati vzroka spora na kongresu in tak spor je koristen in potreben. Borba privede do uspehov. Seveda stvarna borba, oprta na intenzivno delo za samo strokovno organizacijo. Po kongresu v Skoplju se bo v naši organizaciji marsikaj razčistilo in se bodo postavili temelji zlasti socialnemu in gospodarskem pravcu organizacije, na katerega se v nacionalnem navdušenju leta 1920/21. ni mnogo mislilo.

— Gospod učitelj, ta vprašanja niso za nas ženske, povejte mi rajši kaj o narodu tam doli. Ali so tam Srbi ali Bulgari? Ste videli Arnaute in Kačake?

— Veste, gospodična, ni res, da bi taka vprašanja ne bila za vas ženske, obratno, skrajni čas je že, da se začnete zanimati tudi zanje in pomagati možem tudi, da ne rečem zlasti pri gospodarskem in socialnem delu med narodom. Toda, ker želite, da vam povem kaj o narodu, vam bom povedal, kakor sem slišal doli Macedonca, ki sem ga vstavil na cesti in pričel z njim razgovor. Vprašal sem ga: Ali si ti, brate, Srbin ali si Bugar? Stasit, koščen, od solnca ožgan Macedonec se je nasmial in prijazno, z neko prirojeno inteligenco, ki jo pri nas ne opažajo, odgovoril: »Znaš, to je tako: Ako ti kaj potrebuješ in prideš k Srbu in mu rečeš, jaz sem Srb, prosim, daj mi to, pomozi mi, te zavrne, kakšen si ti Srb, ti si Macedonac, ako greš k Bolgaru, da ti on pomaga, in mu rečeš, jaz sem Bolgar, te tudi zavrne, kakšen Bolgar si ti, ti si Macedonac. Obratno pa, kadar Srb ali Bugar od tebe kaj želi, pa te lepo nagovarjata: Daj, glej, mi vsi smo Srbi, ali, daj, mi vsi smo Bugari.

(Dalje prihodnjič.)

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Ženitve, dopisovanje in oglaševanje ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Soba se odda

za 14. dni (cena Din 200). Naslov v upravi. — 1074

Praktikanta (injo)

sprejme prometna pisarna. Prednost znanje jezikov. Ponudbe pod »Bodočnost« na upravo lista. — 1075

Na progi Maribor—Poljčane

išče zakonski par brez otrok stanovanje. Ponudbe pod »Blizu kolodvora« na upravo lista. — 1076

Kupim otroško posteljičko.

Naslov pove uprava. — 1078

Pisarniški lokal,

obstoječ iz dveh velških prostorov, v sredini Maribora, se odda s 1. oktobrom 1927. Vprašati v upravi lista. 1077

Šolske torbice

nahrbtnike, jermene za knjige itd. na debelo in drobno pri IVAN KRAVOS, — Aleksandrova cesta 13. — 830.

Hrano pri boljši družini

v centru mesta išče gospodična. — Ponudbe na upravo lista pod št. 1069. — 1069

Pri slabostih po dolgi bolezn

„Medo“-kavo

POZOR! POZOR!

Krojači, šivilje, čevljarji,

ako Vam Vaši stroji nagajajo obrnite se na specialno mehanično delavnico **Justin Gustinčič**, Tattenbachova ulica št. 14, ker ima ista specialni oddelek za popravila strojev vseh vrst. — 937

Pohištvo posteljnina vložki matrace zastori posteljne odeje pohištveno tkanino itd. — 1048

najboljše in najceneje pri **Karolu Preis** Maribor, Gosposka 20

Brezplačni ceniki!

PRODAMO

večjo množino

MAKULATURNEGA PAPIRJA

kilogram Din 4.—

Več se izve v upravi Večernika. — 101

Vse šolske potrebščine

v največji izbiri in po solidnih cenah le v trgovini **Zlata Brišnik, Maribor, Slovenska ul. 11**

Knjigarna Tiskovne zadruga v Ljubli ani,

Prešernova ulica št. 54 (Nasproti glavne pošte)

priporoča

Henrik Sienkiewicz:

Potop

Zgodovinski roman, I. del Poslovenil dr. Rudolf Mole

Broš. 110 Din, vezano v celo platno 134 Din

5-a

Klišeeje

vseh vrst, črtne in avtomatizirane, izdeluje po predloženih risbah, perpisih ali slikah za navađen tisk ali za finejšo izvedbo v eni ali več barvah točno po naročilu in v najkrajšem času

JUGOGRAFIKA

tiskovna in založna dr. z o. z.

LJUBLJANA

Su. Petra nasip

23